

TILAUSTYÖ: JATKOTYÖSTÖ LUONNOKSESTA

Inkerö Malla

Opinnäytetyö

Kuvataiteen koulutus
Kuvataiteilija (AMK)

2021

Kuvataiteen koulutus

Kuvataiteilija (AMK)

Tekijä	Malla Inkerö	Vuosi	2021
Ohjaaja(t)	Eija Rajalin		
Toimeksiantaja	Kimeron G.		
Työn nimi	Tilaustyö: Jatkotyöstö luonnoksesta		
Sivu- ja liitesivumäärä	11 + 7		

Opinnäytteessä tein tilaustyönä maalauksen asiakkaan valitsemasta hahmosta. Tutkin, miten toteutan asiakkaan tilaaman työn. Tämä opinnäytetyö oli toiminallinen. Toiminallinen osuus toteutettiin digitaalisena maalauksena. Taustatiedot ovat taidealan osaajien artikkeleista ja tutkimuksista.

Dokumentoin maalausprosessin ja miten asiakkaan toiveet vaikuttivat siihen. Maalausprosessin aikana asiakas antoi palautetta, jonka mukaan muutin teosta.

Huomasin, että asiakkaan toiveet auttavat taideteoksen tekemisessä. Tilaus oli helppo toteuttaa, kun asiakas oli valmis antamaan ohjeita teoksen tekoon.

Avainsanat

taide, toimeksianto, hahmosuunnittelu, tilaustyö

Abstract of Thesis

Visual arts education
Visual Artist (Bachelor of Arts)

Author	Malla Inkerö	Year 2021
Supervisor	Eija Rajalin	
Commissioned by	Kimeron G.	
Subject of thesis	Commission: Working from a sketch	
Number of pages	11 + 7	

In the thesis, I make a painting of a character chosen by the client as a commissioned work. I study how the client's wishes affect the work.

This thesis is functional. The functional part was implemented as a digital painting. The background information is gathered from articles and research by art experts.

I documented the painting process and how the client's wishes affected it. During the painting process the client gave feedback according to which I changed the work.

I found that the client's wishes helped in making the work of art. The instruction was easy to execute when the client was ready to give instructions for making the work.

Key words

art, commission, character design, concept art

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TAUSTAA	6
3 TYÖSTÖ	8
4 POHDINTA	11
LÄHTEET	12
LIITTEET	13

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni on toimeksianto yksityisasiakkaalle. Asiakaani on henkilö nimeltä Kimeron G., ja hän on amerikkalainen kuvittaja. Kimeronin tilaus sisältää yhden hänen valitsemansa hahmon ilman taustaa. Tilauksen toimitan hänelle sähköpostitse Photoshop-tiedostona ja PNG-kuvamuodossa. Hahmo on vaaleaihoinen mies. Hahmon asu tulee olemaan haarniska, tunika ja turkis. Tavoitteena on tehdä teos, joka vastaa asiakkaan tilausta. Lisäksi kehitän omaa osaamistani soveltaa asiakkaan toiveita teoksessa. (Liite 3.)

Päädyin valitsemaan aiheen, koska toimin taiteilijana lähinnä sosiaalisessa mediassa, missä minulta usein kysytään mahdollisuutta tehdä toimeksiantoja. Moni nuori taiteilija hankkii elantoa tekemällä tilaustöitä verkossa, joten halusin vihdoin kokeilla tätä itse. Teos yleensä toteutetaan digitaalisena piirroksena tai maalauksena. Asiakkaalle toimitetaan vain digitaaliset tiedostot teoksesta, painettua työtä ei usein tarjota lähetettäväksi.

Työni on toiminnallinen opinnäyte. Työskentelen asiakkaan kanssa teoksen luonnin aikana ja kirjaan prosessin oppimispäiväkirjaan. Kirjallisessa osassa kerron työn eri vaiheista sekä miten sovellan asiakkaan toiveita. Esitän teoksen etenemisen kuvallisesti ja sanallisesti. Arvioin lopuksi omaa osaamista ja kuinka lopullinen tilaustyö onnistui.

Tutkimuskysymyksenäni on, kuinka toteutan asiakkaan tilaaman hahmon. Toteutan teoksen digitaalisena piirroksena ja maalauksena. Käytän teoksen luomiseen piirto- ja maalausohjelmia Paint tool SAI ja Clip Studio Art.

2 TAUSTAA

Opinnäytteeni on toiminnallinen, koska tuotan kuvauksen työskentelystä ja käyn dialogia asiakkaani kanssa. Toisin kuin tutkimuksellisessa opinnäytteessä, tavoitteeni ei ole tuottaa uutta tietoa vaan soveltaa olemassa olevaa tietoa (ks. Salonen 2013).

Hintaa laskiessa otin huomioon useita asioita. Tilaustyö on yksityisasiakkaalle henkilökohtaiseen käyttöön, joten hinta on halvempi kuin taiteessa kaupalliseen käyttötarkoitukseen. Asiakkaalla on lupa käyttää teosta sosiaalisessa mediassa ja jakaa sitä yksityisesti. Asiakas ei voi käyttää teosta mainontaan tai myydä sitä muuhun käyttöön.

Toimeksiannot ovat sopimuksia, joissa osapuolet sopivat rahallisesta palkkiosta jotakin tehtävää vastaan. Taiteilijoille tämä tarkoittaa yleensä teoksen tekemistä asiakkaan toiveen mukaisesti, oli se sitten seinämaalaus tai logon suunnittelu. Toimeksiannot ovat hyvä vaihtoehto satunnaiseen tulojen hankintaan. Toimeksiantojen muuttaminen joka päivä työksi on mahdollista mutta vaatii paneutumista.

Digitalisaation myötä taiteen myynti verkossa on yleistynyt. Vakuutusyhtiö Hiscoxin vuosittaisen taiteen verkkokaupparaportin mukaan vaikka taiteen myynti verkossa on tullut suosioon, voidaan odottaa, että globaali taloudellinen ja poliittinen epävarmuus voi kuitenkin hidastaa myyntiä. (Hiscox Home Insurance, 2019.)

Enemmistö taiteen ostajista suosii taiteen ostamista netistä. Myös nuorien asiakkaiden taiteen osto verkosta on kasvanut huomattavasti viime vuosista. (Hiscox Home Insurance, 2019.) Taiteilijoiden olisikin hyvä huomioida, missä asiakkaat liikkuvat myös gallerioiden ulkopuolella. Vaikka internet avaa oven suurelle määrälle kilpailua, se antaa mahdollisuuden löytää uusia asiakkaita.

Ornamo neuvoo taiteilijoita osoittamaan oman työnsä arvostuksen hinnoittelussa. Liian alhainen hinta vaikeuttaa oman voiton tekoa ja heikentää myös muiden taitelijoiden myyntiä, koska asiakkaat odottavat alempaa hintaa. Myös nuorten taiteilijoiden on hyvä pitää hintatasonsa vastaamassa työn määrää, sillä alhaiset hinnat kommunikoivat epävarmuutta omista taidoista. (Ornamo 2020.)

Standardi on, että tilaustöitä tehdessä pyydetään 50 %:n ennakkomaksu, ja työn valmistuessa maksetaan loput 50 %. Tällöin taiteilija voi varmistaa, että hän ei tee töitä hukkaan, jos asiakas yhtäkkiä peruu tilauksen. On hyvä kuitenkin tehdä tämä ehto selväksi sopimuksessa kiistojen välttämiseksi. (Borbet, 2015.)

Taiteilijoiden on hyvä pitää mielessä, että toimeksiannot yksityisasiakkaille ja yrityksille vaativat erilaisen asennoitumisen. Sopimukset tulevat olemaan erilaisia asiakkaasta riippuen, ja omista oikeuksista tulisi olla perillä. Paras tapa välttyä väärinymmärryksiltä on kirjoittaa selvä sopimus, johon varmistetaan, että molemmat osapuolet ovat tietoisia ehdoista. (Bailey, 2019.)

3 TYÖSTÖ

3.1 Asiakkaan tilaus

Esitin asiakkaalle vaihtoehtoja teoksen toteuttamiseen, jonka jälkeen keskustelimme hinnasta. Taiteilija itse valitsee millaisia vaihtoehtoja hän antaa asiakkaalle. Tarjosin luonnoksen tai maalauksen. Asiakkaani tilasi minulta yhden digitaalisen maalauksen. Maalauksen toteutustapana hän halusi luonnoksen jonka viimeistelen digitaalisella maalauksella. Tämä tarkoittaa että lopullinen työ on karkeampaa jälkeä kuin jos se olisi viimeistelty maalaus. Hän toivoi teoksesta mustavalkoisen koska hahmolla ei ollut vielä varmistettuja värejä.

Teokseen tulee yksi hahmo ilman taustaa. Hahmo on jo olemassa ja asiakas antoi esimerkkikuvia hahmosta. Hahmolla on jokseenkin monimutkainen asu. Se vaatii osaamista metallin ja turkiksen maalaamisesta. Suurin osa asusta on kuitenkin yksinkertaista kangasta. Mustavalkoiseen teokseen asiakas kuitenkin halusi lisätä punaisia yksityiskohtia. (Liite 3)

3.2 Luonnostelu

Piirto-ohjelmiana käytän Paint tool SAI-ohjelmaa. Se on hyvä yksinkertaiseen ja keveään digitaaliseen maalaamiseen. Omistan myös Clip Studio Paint-ohjelman mutta en käyttänyt sitä koska koen paremmaksi työskennellä ohjelmalla jonka tunnen parhaiten.

Aloitin tilaistyön luonnostelemalla asiakkaalle vaihtoehtoja joista valita minkä luonnoksen päälle rakennan lopullisen teoksen. Luonnoksissa asetin hahmon eri asentoihin. Pidän luonnokset nopeina ja viimeistelemättöminä. Annoin asiakkaalle neljä vaihtoehtoa josta valita. Luonnoksia piirtäessäni pyrin tekemään laajan valikoiman asentoihin, jotka kuitenkin ovat sellaisia jotka pystyn työstämään valmiiksi sillä hetkisillä anatomian osaamisella. Asentoja suunnitellessani pidin ne yksinkertaisena jotta hahmon asu olisi pääpaino kuvassa. Kimeron valitsi luonnoksen numero kaksi. (Liite 1.)

Lähden työstämään luonnosta eteenpäin kun asiakas on valinnut esitetyistä vaihtoehtoista mieleisimmän. Kysyn tässä vaiheessa jos asiakas haluaa muuttaa jotain asennosta ennen kuin viimeistelen luonnoksen. Asiakas ei kokenut tarpeelliseksi muuttaa mitään hahmon asennosta joten jatkoin luonnoksen työstämistä. (Liite 2.)

3.3 Maalaus

Viimeisteltyäni luonnoksen siirryn maalausvaiheeseen. Maalaus tilattiin yksinkertaisena joten siihen ei siis tule paljoa yksityiskohtia. Aloitan sen värittämällä eri alueet pohjasävyillä. Pohjasävyt erottavat kuvan muodot ja tekevät pohjan jonka päälle maalaan valon ja varjon.

Hahmolla on hyvin vaalea iho joten väritin sen melkein valkeaksi, tämä oli pieni virhe koska kasvat ja iho jäävät litteäksi. Valkoinen iho ei anna tarpeeksi vaihtelua valon ja varjon välillä.

Kasvoja maalatessa en ollut varma onko hahmolla pyöreät vai kapeat kasvat. Kysyin asiakkaan mielipidettä ja hän toivoi välimuotoa lähettämistäni esimerkeistä. Maalasin välimuodon kasvoista ja asiakas oli tyytyväinen siihen.

Asu oli jokseenkin haastava. Se vaati että osaan maalata turkista ja haarniskan metallin. Asiakas antoi piirroksen jossa hän oli suunnitellut hahmolle asun, tehtäväni on maalata asu. (Liite 3)

Aloitan asun maalaamisen keskisävyistä, silloin saan hyvän käsityksen asun mustavalkoarvosta. Mustavalkoarvo auttaa erottamaan muotoja ja tekee kuvasta kolmiulotteisemman. Maalatessa turkkia ja haarniskaa ensimmäisenä otan huomioon materiaalien tekstuurin. Turkiksessa käytän pitkiä siveltimenvetoja osoittamaan karvoja. Haarniskassa teen hajanaisia sävyjä luodakseni illuusion kolhuista ja naarmuista. Metallia maalatessa pintaan sävytetään valoarvoja suuremmalla kontrastilla kuin kankaassa. Asun maalaus vei eniten aikaa maalausprosessissa. (Liite 4)

Teoksen valmistuttua lähetin asiakkaalle sen tarkistettavaksi. Se antaa hänelle viimeisen mahdollisuuden pyytää pieniä muutoksia teokseen. Kimeron oli tyytyväinen lopputulokseen eikä pyytänyt muutoksia. Lähetin hänelle lopullisen taiteen PSD-tiedostona sekä korkealaatuisena kuvana. Asiakkaani on itse taiteilija joten hän pyysi lupaa editoida värejä ja maalata itse taustan hahmolle. Annoin tälle luvan ja hän maalasi talvisen metsän taustalle. (Liite 5) Julkaisin myös teoksen sosiaalisen median tililläni asiakkaan luvalla.

4 POHDINTA

Asiakkaan kanssa työskentely aktiivisesti auttaa luomaan teoksen, josta asiakas voi olla tyytyväinen. Suora palaute esimerkiksi sosiaalisen median kautta tekee työstämisestä nopeampaa. Kun sain asiakkaalta palautetta pystyin korjaamaan maalauksen, jotta se sopi asiakkaan näkemykseen. Taide on arvokkaampaa asiakkaalle kun he saavat itse varmistaa että taide on heidän toiveittensa mukainen.

Maalaus prosessi oli nopea. Lopputulos on keskiverto omiin taitoihin nähden mutta en ole tyytymätön siihen. Olen kokeneempi tekemään tilaustöitä jatkossa. Jokainen tilaustyö auttaa rakentamaan taitojani ja kokemusta.

Tilaustöissä tärkeintä on olla valmis ottamaan asiakkaan palaute vastaan. Taideteosta joutuu usein muuttamaan asiakkaan toiveiden mukaan. Taiteilijan täytyy itse hakea asiakkaalta palautetta ja osata soveltaa luovuuttaan.

LÄHTEET

Bailey, J. 2019. Copyright and Commissioned Art. Plagiarism Today 5.9.2019. Viitattu 11.0.2020 <https://www.plagiarismtoday.com/2019/09/05/copyright-and-commissioned-art/>.

Borbet, J. 2015. An Artist's Business Guide to Commissions. Forbes 16.4.2015. Viitattu 12.02.2020 <https://www.forbes.com/sites/jasonborbet/2015/04/16/an-artists-business-guide-to-commissions/?sh=3b40b07a4059>.

Hiscox Home Insurance 2019. Hiscox Online Art Trade Report 2020. Viitattu 11.02.2020 <https://www.hiscox.co.uk/online-art-trade-report>.

Ornamo 2020. Miten hinnoittelen taiteeni? Viitattu 13.02.2020 <https://www.ornamo.fi/fi/kysymys/miten-hinnoittelen-taiteeni/>.

Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Turun ammattikorkeakoulu. Viitattu 22.10.2020 <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522163738.pdf>.

LIITTEET

- Liite 1. Luonnos vaihtoehdot
- Liite 2. Lopullinen luonnos
- Liite 3. Asiakkaan viitekuva
- Liite 4. Valmis teos
- Liite 5. Asiakkaan maalaama tausta

LIITE 1. LUONNOS VAIHTOEHDOT

LIITE 2. LOPULLINEN LUONNOS

LIITE 3. ASIAKKAAN VIITEKUVA

LIITE 4. VALMIS TEOS

LIITE 5. ASIAKKAAN MAALAAMA TAUSTA

